

Beslissing

van de VREG

met betrekking tot de oplegging van een administratieve geldboete, conform artikel 13.3.2 Energiedecreet, aan de opdrachthoudende vereniging GASELWEST wegens de niet-naleving van artikel 4.2.13, §1/1 TRDE en artikel 4.2.13, §1/1 TRDG

Gelet op de artikelen 13.3.1 en 13.3.2 van het decreet van 8 mei 2009 houdende algemene bepalingen betreffende het energiebeleid (hierna: Energiedecreet);

Gelet op de ingebrekestelling van de opdrachthoudende vereniging GASELWEST m.b.t. de niet-naleving van artikel 4.2.13, §1/1 van het Technisch Reglement voor de Distributie van Elektriciteit in het Vlaamse Gewest van 25 juni 2021¹ (hierna: TRDE) en de niet-naleving van artikel 4.2.13, §1/1 van het Technisch Reglement voor de Distributie van Gas in het Vlaamse Gewest van 9 november 2021² (hierna: TRDG), door de VREG verzonden aan de opdrachthoudende vereniging GASELWEST op 2 juni 2022;

Gelet op de hoorzitting met de werkmaatschappij Fluvius System Operator cv (hierna: Fluvius), die daarbij optrad in naam en voor rekening van de opdrachthoudende vereniging GASELWEST, door de VREG georganiseerd op 13 juni 2022;

Overwegende dat deze beslissing tot oplegging van een administratieve geldboete aan de opdrachthoudende vereniging GASELWEST past binnen het ter zake geldende regelgevende kader, zoals hiernavolgend gemotiveerd.

¹ Goedgekeurd door de VREG bij beslissing van 25 juni 2021 (BESL-2021-34), raadpleegbaar via: www.vreg.be/nl/document/besl-2021-34. Gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 19 juli 2021 en in werking getreden op 29 juli 2021. Tevens raadpleegbaar via: www.vreg.be/nl/technische-reglementen.

² Goedgekeurd door de VREG bij beslissing van 9 november 2021 (BESL-2021-99), raadpleegbaar via: www.vreg.be/nl/document/besl-2021-99. Gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 8 december 2021 en in werking getreden op 18 december 2021. Tevens raadpleegbaar via: www.vreg.be/nl/technische-reglementen.

Analyse

In deze beslissing beoordeelt de VREG de oplegging van een administratieve geldboete aan de opdrachthoudende vereniging GASELWEST, elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerder. In het vervolg van deze beslissing wordt telkens met de afkorting 'GASELWEST' verwezen naar de voornoemde opdrachthoudende vereniging.

Hieronder geeft de VREG eerst de juridische context weer van deze beslissing, evenals de procedure die aan deze beslissing voorafging. Daarna volgen de motivering m.b.t. de administratieve geldboete en de modaliteiten ervan, evenals een verwijzing naar de openstaande beroepsmogelijkheid.

1. Juridische context – bepalingen m.b.t. de administratieve geldboete in het Energiedecreet

Artikel 13.3.1, §1 en §2, eerste lid Energiedecreet luidt als volgt:

§ 1. Tenzij dit decreet in een specifieke procedure voorziet, kan de VREG elke natuurlijke persoon of rechtspersoon schriftelijk in gebreke stellen bij niet-naleving van de bepalingen van titel IV, IV/1, V, VI hoofdstuk I tot en met IV van titel VII en artikel 13.1.2, van dit decreet en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten, met inbegrip van de technische reglementen en het technisch reglement warmte- of koudenetten.

§ 2. De VREG kan de persoon die in gebreke werd gesteld overeenkomstig § 1 en werd gehoord of daartoe naar behoren werd opgeroepen, een van de administratieve geldboetes, vermeld in artikel 13.3.2, 13.3.3, 13.3.4 of 13.3.6, opleggen. De VREG zorgt ervoor dat er in deze gevallen geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de feiten die aan de administratieve boete ten grondslag ligt en de administratieve boete die op grond van die feiten wordt opgelegd.

Artikel 13.3.2 Energiedecreet luidt daarop als volgt:

Tenzij dit decreet in een specifieke administratieve sanctie voorziet, kan de VREG een administratieve geldboete opleggen die per kalenderdag niet minder dan 250 euro mag bedragen, noch meer dan 250.000 euro mag bedragen, noch in totaal hoger zijn dan 5.000.000 euro of 3 % van de omzet die de betrokken overtreder heeft gerealiseerd op de Vlaamse energiemarkt tijdens het laatste afgelopen boekjaar, als dit laatste bedrag lager is.

Samengevat voorzien deze artikelen in het Energiedecreet er aldus in dat de VREG elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die de daarin aangehaalde bepalingen niet naleeft, in gebreke kan stellen en deze na een (oproeping voor een) hoorzitting een administratieve geldboete kan opleggen, voor zover het Energiedecreet niet in een specifieke administratieve sanctie voorziet.

Indien de VREG een administratieve geldboete oplegt, gebeurt dit volgens de regels in art. 13.3.1, §3 t.e.m. §8 Energiedecreet.

2. Voorafgaandelijke procedure

Nadat de VREG opmerkte dat GASELWEST art. 4.2.13, §1 van het toen geldende TRDE van 20 september 2019³ evenals art. 4.2.13, §1 van het toen geldende TRDG van 20 september 2019⁴ niet naleefde, verzond de VREG op 1 december 2020 een aangetekende brief, die gold als ingebrekestelling overeenkomstig art. 13.3.1, §1 Energiedecreet, naar GASELWEST. In deze brief werd GASELWEST verzocht om de nodige aanpassingen te doen om wel conform artikel 4.2.13, §1 van het toenmalige TRDE en art. 4.2.13, §1 van het toenmalige TRDG te werken. Deze ingebrekestelling bevatte meteen een oproeping voor een hoorzitting, in de zin van art. 13.3.1, §2 Energiedecreet, op 18 december 2020. GASELWEST liet via Fluvius weten in te gaan op deze oproeping. De hoorzitting ging daadwerkelijk door op de vermelde datum (vanaf 14u), via Microsoft Teams. Tijdens deze hoorzitting bevestigde Fluvius op te treden in naam en voor rekening van GASELWEST.

De VREG stelde van de hoorzitting *d.d.* 18 december 2020 een ontwerpverslag op, dat per e-mail naar Fluvius werd gestuurd. Na verwerking van de opmerkingen van Fluvius bij dit ontwerpverslag, stelde de VREG een definitief verslag op, dat op 8 januari 2021 per e-mail werd doorgestuurd naar Fluvius. Dit definitief verslag en de daarbij gevoegde verweernota van Fluvius worden tevens als BIJLAGE 1 resp. 2 bij deze beslissing gevoegd.

Op 2 juni 2022 verstuurde de VREG per digitale brief aan GASELWEST zijn definitieve beoordeling i.v.m. de naleving door GASELWEST van de artikelen 4.2.13, §1 van het TRDE van 20 september 2019 evenals art. 4.2.13, §1 van het TRDG van 20 september 2019. Daarbij werd de argumentatie van Fluvius, zoals toegelicht tijdens de hoorzitting *d.d.* 18 december 2020 en in de bijhorende verweernota, in rekening gebracht. Zoals omstandig gemotiveerd in de brief *d.d.* 2 juni 2022, was de VREG van oordeel dat de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders, waaronder GASELWEST, artikel 4.2.13, §1 van het TRDE van 20 september 2019 evenals artikel 4.2.13, §1 van het TRDG van 20 september 2019 niet hadden nageleefd. Tevens deelde de VREG in deze brief mee aan GASELWEST dat het handhavingstraject werd beëindigd, gezien inmiddels nieuwe versies van het TRDE en TRDG in werking waren getreden. Deze brief wordt tevens als BIJLAGE 3 bij deze beslissing gevoegd.

Eveneens op 2 juni 2022, verzond de VREG een digitale brief, die gold als ingebrekestelling overeenkomstig art. 13.3.1, §1 Energiedecreet, naar GASELWEST. Daarin werd GASELWEST gewezen op de niet-naleving van art. 4.2.13, §1/1 van het thans geldende TRDE evenals art. 4.2.13, §1/1 van het thans geldende TRDG. Deze bepalingen zijn de opvolgers van art. 4.2.13, §1 uit de voorgaande TRDE-versie resp. art. 4.2.13, §1 uit de voorgaande TRDG-versie, die in het hierboven beschreven handhavingstraject centraal stonden. In deze brief werd GASELWEST opnieuw verzocht om, op korte termijn, de nodige aanpassingen te doen om wel conform art. 4.2.13, §1/1 TRDE en art. 4.2.13, §1/1 TRDG te werken. Deze ingebrekestelling bevatte meteen een oproeping voor een hoorzitting, in de zin van art. 13.3.1, §2 Energiedecreet, op 13 juni 2022. GASELWEST liet via Fluvius weten in te gaan op deze oproeping. De hoorzitting ging daadwerkelijk door op de vermelde datum (vanaf 11u), via Microsoft Teams. Tijdens deze hoorzitting bevestigde Fluvius op te treden in naam en voor rekening van GASELWEST.

³ TRDE-versie nog raadpleegbaar via: www.vreg.be/nl/technische-reglementen. Opgeheven door de VREG bij de in voetnoot 1 vermelde beslissing van 25 juni 2021 (BESL-2021-34), op de datum van inwerkingtreding van de thans geldende TRDE-versie van 25 juni 2021.

⁴ TRDG-versie nog raadpleegbaar via: www.vreg.be/nl/technische-reglementen. Opgeheven door de VREG bij de in voetnoot 2 vermelde beslissing van 9 november 2021 (BESL-2021-99), op de datum van inwerkingtreding van de thans geldende TRDG-versie van 9 november 2021.

De VREG stelde van de hoorzitting *d.d.* 13 juni 2022 een ontwerpverslag op, dat op 16 juni per e-mail naar Fluvius werd gestuurd. Na verwerking van de opmerkingen van Fluvius bij dit ontwerpverslag, stelde de VREG een definitief verslag op, dat op 23 juni 2022 per e-mail werd doorgestuurd naar Fluvius. Dit definitief verslag en de daarbij gevoegde PowerPointpresentatie van Fluvius worden tevens als BIJLAGE 4 resp. 5 bij deze beslissing gevoegd. Fluvius stelde tijdens de hoorzitting *d.d.* 13 juni 2022 dat volgens haar de argumentatie, zoals beschreven in de vermelde verweernota bij de hoorzitting van 18 december 2020, nog steeds relevant is, en verzocht deze verweernota opnieuw als bijlage op te nemen bij het verslag van de hoorzitting *d.d.* 13 juni 2022 (zoals vermeld, vormt deze verweernota tevens BIJLAGE 2 van deze beslissing).

3. Motivering administratieve geldboete – met vermelding niet-nageleefde bepalingen

Na de finalisering van het verslag van de hoorzitting, heeft de VREG het dossier opnieuw grondig geanalyseerd. In het bijzonder heeft de VREG opnieuw zijn eigen argumentatie in de ingebrekestellingen *d.d.* 2 juni 2022 in overweging genomen, net zoals de argumenten die GASELWEST bij monde van Fluvius uiteenzette tijdens de hoorzitting *d.d.* 13 juni 2022 (hierna kortweg aangeduid met ‘hoorzitting’) en in de verweernota m.b.t. de eerdere hoorzitting *d.d.* 18 december 2020 (hierna kortweg aangeduid met ‘verweernota’; zie BIJLAGE 2 bij deze beslissing).

De VREG komt daarbij tot de conclusie dat de argumenten opgeworpen door Fluvius in naam en voor rekening van GASELWEST, de argumentatie van de VREG in de ingebrekestellingen niet weerleggen.

Hieronder geeft de VREG gemotiveerd weer waarom hij tot deze conclusie komt.

3.1. Het kader in het TRDE en TRDG is duidelijk en onderging geen inhoudelijke wijziging t.o.v. datgene in de voorgaande versie van het TRDE en TRDG

Onder hoofding 2 van deze beslissing werd reeds verduidelijkt dat er een opeenvolging is van twee handhavingstrajecten. Een eerste handhavingstraject had betrekking op de niet-naleving van art. 4.2.13, §1 van het TRDE van 20 september 2019 evenals art. 4.2.13, §1 van het TRDG van 20 september 2019, en werd afgesloten door de brief van de VREG *d.d.* 2 juni 2022. Eveneens op 2 juni 2022 werd met de verzending van een nieuwe ingebrekestelling, m.b.t. de niet-naleving van art. 4.2.13, §1/1 van het thans geldende TRDE van 25 juni 2021 evenals art. 4.2.13, §1/1 van het thans geldende TRDG van 9 november 2021, een navolgend handhavingstraject opgestart door de VREG.

De reden voor het afsluiten van het eerste handhavingstraject is hoofdzakelijk gelegen in het feit dat dit betrekking had op bepalingen in de vorige versies van het TRDE en TRDG, die momenteel dus niet meer van kracht zijn. Art. 4.2.13, §1/1 van het thans geldende TRDE is de opvolger van art. 4.2.13, §1 van het TRDE van 20 september 2019; art. 4.2.13, §1/1 van het thans geldende TRDG is de opvolger van art. 4.2.13, §1 van het TRDG van 20 september 2019.

In de ingebrekestelling van GASELWEST *d.d.* 2 juni 2022 stelde de VREG al vast dat de vermelde artikelen – nl. art. 4.2.13, §1/1 van het huidige TRDE en art. 4.2.13, §1/1 van het huidige TRDG – inhoudelijk niet werden gewijzigd bij de recentst afgeronde herziening van het TRDE resp. TRDG. De vermelde bepalingen werden enkel in beperkte mate vormelijk gewijzigd: zo werd de term ‘opnamefrequentie’ gewijzigd in de term ‘doorstuurfrequentie’, zij het dat dit louter een herformulering zonder inhoudelijke weerslag is, enkel voorgesteld om de neutrale lezer een beter intuïtief begrip te geven van wat bedoeld wordt. Voor meer verduidelijking hieromtrent verwijst de VREG naar de uiteenzetting onder hoofding 2 van zijn brief *d.d.* 2 juni 2022 (zie BIJLAGE 3).

Tijdens de hoorzitting *d.d.* 13 juni 2022 betwistte Fluvius dat de bepalingen enkel een vormelijke wijziging zouden hebben ondergaan, i.h.b. voor wat betreft de bepaling in het TRDG. Fluvius stelt dat er vóór de aanpassing van het TRDG geen dienst met maandelijkse opnamefrequentie voor informatie zou zijn aangeboden. De VREG brengt hierbij echter in herinnering dat art. 4.2.13, §1, derde bolletje van het TRDG van 20 september 2019 al vereiste: *“Opnamefrequentie voor verbruiks-informatie: [...] In geval van een op afstand uitleesbare meetinrichting: maandelijks, conform art. 3.2.18 van het Energiebesluit”*.

De VREG blijft bij de vaststelling dat de relevante bepalingen enkel een vormelijke wijziging hebben ondergaan, en dat de vereisten inhoudelijk hetzelfde zijn gebleven. Impliciet lijkt Fluvius dat ook te onderkennen, door de verweernota bij de hoorzitting *d.d.* 18 december 2020 (m.b.t. niet-naleving van de vermelde bepalingen uit TRDE en TRDG van 20 september 2019) onverkort te hergebruiken bij de hoorzitting *d.d.* 13 juni 2022 (m.b.t. de niet-naleving van de vermelde bepalingen uit het *thans geldende* TRDE en TRDG). In het verslag van de laatstvermelde hoorzitting staat hieromtrent de volgende verduidelijking opgenomen:

[...] vraagt daarnaast dat de toelichtingsnota wordt meegenomen in het verslag [...], gezien FLUVIUS meent dat de daarin ontwikkelde argumentatie nog steeds van toepassing is, zonder dat het nodig is om deze tijdens deze hoorzitting tot in detail te herhalen.

De VREG brengt in herinnering dat hij de argumenten uit de vermelde verweernota (zie BIJLAGE 2 bij deze beslissing) reeds heeft weerlegd in zijn brief *d.d.* 2 juni 2022. Aldus verwijst de VREG voor wat dit betreft in eerste instantie door naar de vermelde brief, die tevens wordt opgenomen als BIJLAGE 3 bij deze beslissing. In wat volgt herhaalt de VREG de krachtlijnen van de beoordeling in de vermelde brief, en reageert de VREG op de bijkomende argumentatie van Fluvius tijdens de hoorzitting *d.d.* 13 juni 2022.

3.2. Het Energiebesluit vereist een maandelijkse informatieverstrekking van afnemers door de leverancier zelf

Tijdens de hoorzitting *d.d.* 13 juni 2022 gaf Fluvius aan dat volgens haar is voldaan ‘aan de geest van de bepalingen van het Energiebesluit’, aangezien de klant informatie kan krijgen over zijn verbruiken via het webportaal Mijn Fluvius.

Zoals reeds aangegeven in de brief *d.d.* 2 juni 2022, stelt de VREG vast dat, ingeval de bovenvermelde interpretatie van Fluvius wordt gevolgd, afnemers met een digitale meter weliswaar geïnformeerd worden, en het doel van art. 3.2.18, eerste lid, 10°/1 Energiebesluit algemeen gesteld bereikt lijkt te worden. Echter, de tekst van deze bepaling lijkt te wijzen op een maandelijkse terbeschikkingstelling van de relevante informatie aan de netgebruiker door de leverancier zelf. Er wordt immers bepaald: *“de leverancier mag geen extra kosten aanrekenen om die informatie te verstrekken”*. Dit zou een geheel overbodig vereiste zijn, indien ervan wordt uitgegaan dat een doorverwijzing naar het klantenportaal van Fluvius voldoende is.

Vervolgens bepaalt art. 3.2.18, eerste lid, 10°/1 Energiebesluit eveneens: *“De informatie wordt [...] beschikbaar gesteld via een door de afnemer gekozen communicatiekanaal”*. Die keuzemogelijkheid van de afnemer lijkt middels een eenvoudige doorverwijzing naar het klantenportaal van Fluvius niet te kunnen worden ingevuld; er is dan immers slechts één communicatiekanaal beschikbaar.

Nog in het midden latend of de interpretatie die Fluvius aan art. 3.2.18, eerste lid, 10°/1 Energiebesluit geeft de (enige) juiste is, stelt de VREG vast dat het feit dat ook de toegangshouder de informatie moet ontvangen van de distributienetbeheerder, wél voortvloeit uit de artikelen

4.2.13, §1/1 TRDE en 4.2.13, §1/1 TRDG. De interpretatie van art. 3.2.18, eerste lid, 10°/1 Energiebesluit die Fluvius vooropstelt, doet daaraan op zich niet af.

3.3. De vereisten in het TRDE en TRDG i.v.m. de doorstuurfrequentie voor verbruiksgegevens staan niet op zichzelf en maken deel uit van de vereisten voor de allocatiepuntconfiguratie, resp. toegangspuntconfiguratie, dewelke ook vereisten i.v.m. het meetregime bevatten

Tijdens de hoorzitting *d.d.* 13 juni 2022 vermeldde Fluvius dat er een duidelijk onderscheid is tussen het informatieve gebruik van de maandwaarden en het gebruik van de maandwaarden in de allocatie.

Het is belangrijk hier ook te wijzen op het meetregime in de standaard allocatiepuntconfiguratie bij een kleinverbruiksmeetinrichting, eveneens beschreven in artikel 4.2.13, §1/1 TRDE (25 juni 2021) en in artikel 4.2.13, §1/1 TRDG (9 november 2021). Het TRDE van 25 juni 2021 resp. TRDG van 9 november 2021 stelt hier dat het meetregime in geval van een op afstand uitleesbare meetinrichting “maandelijks” is.

Het meetregime wordt in artikel 4.2.11/1, §1 van het TRDE en in artikel 4.2.11/1, §1 van het TRDG gedefinieerd als “*de periode waarover meetgegevens geregistreerd worden voor het gebruik ervan in de allocatie*”. Bij een grootverbruiksmeetinrichting, of voor elektriciteit in de afwijkende allocatiepuntconfiguratie voor kleinverbruiksmeetinrichtingen (art. 4.2.13, §3 TRDE 25 juni 2021), is dit meetregime “*per elementaire periode*”. Dit betekent, voor een allocatiepunt, dat de werkelijke kwartierwaarden worden gebruikt om het volume te verdelen in de allocatie. Volgens dezelfde redenering betekent een maandelijks meetregime dat de maandelijkse waarden gebruikt worden om het volume te verdelen in de allocatie. Het is dus belangrijk erop te wijzen dat het TRDE en TRDG opleggen dat de werkelijke maandelijkse indexen worden gebruikt voor de verdeling van de volumes voor allocatie. Fluvius veronderstelt (onterecht) dat enkel de jaarlijkse gegevens relevant zijn.

3.4. De onderhandelingsmarge van de marktpartijen bij de implementatie van wettelijke vereisten is beperkt

Tijdens de hoorzitting *d.d.* 13 juni 2022 verwees Fluvius verschillende keren naar de nood aan een stapsgewijze implementatie, en dat er een implementatietraject loopt binnen Fluvius en Atrias.

Zoals reeds aangegeven in de brief *d.d.* 2 juni 2022, wijst de VREG erop dat het marktoverleg dat in de schoot van Atrias wordt gevoerd, voor wat betreft het Vlaamse Gewest enkel beslissingen kan nemen binnen het kader uitgezet door het Energiedecreet, het Energiebesluit en de technische reglementen. De marktpartijen kunnen dus niet onderling beslissen om naar aanleiding van door hen gepercipieerde prioriteiten en urgenties bepaalde zaken te *descopen* en/of zeer lange tijd voor zich uit te blijven schuiven, indien de regelgeving hen verplicht om deze ontwikkelingen te maken. De onderhandelingsmarge van de betrokken partijen stemt slechts overeen met de marges die de regelgeving laat.

3.5. Conclusie

Om alle onder hoofdingen 3.1 tot en met 3.4 vermelde redenen, komt de VREG tot de conclusie dat de niet-naleving door GASELWEST van artikel 4.2.13, §1/1 TRDE evenals artikel 4.2.13, §1/1 TRDG aanwezig blijft.

Het Energiedecreet voorziet niet in een specifieke administratieve sanctie voor de niet-naleving van de vermelde artikelen in het TRDE en het TRDG, dus de VREG moet zich beroepen op art. 13.3.2 Energiedecreet, wil hij handhavend optreden.

Art. 13.3.2 Energiedecreet verschaft de VREG een appreciatiebevoegdheid. Deze is tweeledig. In eerste instantie is het aan de VREG om te beslissen al dan niet een administratieve geldboete op te leggen. Beslist hij daar daadwerkelijk toe, dan dient de VREG nog de hoogte van deze administratieve geldboete te bepalen, binnen de vork aangegeven in art. 13.3.2 Energiedecreet (met minimumbedrag en maximumbedragen). De VREG zorgt er ook voor dat er in deze gevallen geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de feiten die aan de administratieve boete ten grondslag ligt en de administratieve boete die op grond van die feiten wordt opgelegd.

De redenen vermeld onder hoofdingen 3.1 tot en met 3.4 van deze beslissing, rechtvaardigen volgens de VREG in afdoende mate de beslissing om over te gaan tot het opleggen van een administratieve geldboete aan GASELWEST, conform art. 13.3.2 Energiedecreet, omwille van het blijvend niet-naleven van artikel 4.2.13, §1/1 TRDE evenals artikel 4.2.13, §1/1 TRDG.

4. Modaliteiten administratieve geldboete

Bij het bepalen van de concrete modaliteiten van een administratieve geldboete, te weten: de hoogte ervan, neemt de VREG de relevante bepalingen in het Energiedecreet in acht.

Art. 13.3.1, §2 geeft, naast de concrete minimum- en maximumbedragen in art. 13.3.2 Energiedecreet, in het algemeen de grens van de appreciatiebevoegdheid van de VREG weer bij het bepalen van de hoogte van de administratieve geldboete:

[...] De VREG zorgt ervoor dat er in deze gevallen geen kennelijke wanverhouding bestaat tussen de feiten die aan de administratieve boete ten grondslag ligt en de administratieve boete die op grond van die feiten wordt opgelegd.

Wat betreft **de aard en de ernst van de feiten** die ten grondslag liggen aan deze beslissing tot oplegging van administratieve boete, zijnde de blijvende niet-naleving van artikel 4.2.13, §1/1 TRDE evenals artikel 4.2.13, §1/1 TRDG, wil de VREG nog specifiek wijzen op het volgende.

Het niet ter beschikking stellen van informatieve maandwaarden aan leveranciers verhindert dat de klant kan kiezen op welke manier hij zijn energieverbruik opvolgt.

Bovendien wordt door het ontbreken van deze informatiestroom in de marktprocessen een kans gemist om een correctere toewijzing van energievolumes aan de leveranciers te realiseren. Voor klanten met een op afstand uitleesbare kleinverbruiksmeterinrichting (digitale meter) in meetregime 1 met een jaarlijkse facturatiefrequentie, gebeurt de maandelijkse toewijzing van energievolumes aan leveranciers op basis van het standaardjaarvolume (inschatting op basis van het historische verbruik) dat via een kunstmatig profiel verdeeld wordt over de maanden. Nochtans biedt de digitale meter mogelijkheden voor de distributienetbeheerders om de werkelijke maandvolumes toe te wijzen aan de leveranciers. Een digitale meter stelt immers meetgegevens met een fijnere granulariteit ter beschikking aan distributienetbeheerders. Een toewijzing aan leveranciers op basis van werkelijke maandvolumes zou ervoor zorgen dat risico's in de markt worden beperkt door een verkleining van het residu dat bij de allocatie wordt uitgesmeerd over bepaalde leveranciers.

Het gebruik van deze maandwaarden in de allocatie zal er ook toe leiden dat leveranciers klanten sneller zullen doen overschakelen op een systeem van maandfacturatie. De energiebesparingen die klanten realiseren in maanden met hoge energieprijzen, zien ze niet correct weerspiegeld in hun afrekening bij een systeem van jaarfacturatie, aangezien de volumes worden bepaald op basis van een jaarvolume, gekoppeld met een profielverdeling. Een facturatie gebaseerd op de werkelijke maandelijkse waarden bevordert de bewustmaking bij de klant en kan een incentive vormen om in duurdere maanden minder energie te verbruiken. Met het oog op de huidige crisis met energieprijzen die historisch hoog zijn, is dit zeker een belangrijk aandachtspunt. In deze context kan het domme gebruik van een digitale meter het draagvlak bij klanten ondergraven voor de inspanningen die nodig zijn (i) om het energieverbruik te beperken, en (ii) ter voorbereiding van de energietransitie naar een meer koolstofarme energieproductie.

Art. 13.3.2 Energiedecreet houdt bij het begrenzen van de hoogte van de boete ook rekening met de **omvang van de activiteiten** van de overtreder op de Vlaamse Energiemarkt (met name de omzet tijdens het laatste afgelopen boekjaar). Deze maatstaf is dus in ieder geval ook pertinent om een redelijke hoogte van de boete te bepalen. Het op dit moment laatst beschikbare afgesloten boekjaar komt overeen met het kalenderjaar 2020. Hieronder wordt een overzicht opgenomen van de omzetcijfers van de verschillende Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders. Ook de omzet van GASELWEST werd hierin opgenomen.

Tabel 1: Omzet van de Vlaamse DNB's voor boekjaar 2020 (elektriciteit en gas)

DNB	Omzet
Fluvius Antwerpen	€ 418.485.605,91
Fluvius Limburg	€ 355.027.833,67
Fluvius West	€ 98.973.070,77
Gaselwest	€ 465.960.270,14
Imewo	€ 473.779.043,73
Intergem	€ 213.910.134,30
Iveka	€ 202.574.093,38
Iverlek	€ 436.255.479,98
PBE	€ 64.544.719,68
Sibelgas	€ 58.409.772,24

De VREG is zich ervan bewust dat het zonder meer opleggen van eenzelfde administratieve geldboete aan elke distributienetbeheerder voorbij zou gaan aan de positie die GASELWEST inneemt in het landschap van de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders in Vlaanderen. Daarom houdt de VREG bij de bepaling van de hoogte van de administratieve boete rekening met de schaalgrootte van de betrokken elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerder, met name via diens *Regulatory Asset Base* (RAB). Deze beschrijft het gereguleerd actief waarmee in het kader van de tariefmethodologie rekening gehouden wordt, en is op die manier ook de basis waaruit de (gereguleerde) winst van een elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerder uit voortvloeit. Om de schaalgrootte van GASELWEST in rekening te brengen, zal de VREG het basisbedrag van de boete (zie *infra*) vermenigvuldigen met een factor die GASELWEST vergelijkt met een gemiddelde Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerder. De waarde voor de RAB die gebruikt wordt voor de berekening van deze factor is de meest recent beschikbare versie daarvan, gerapporteerd aan de VREG door Fluvius en bestaat uit de som van de RAB voor elektriciteit en de RAB voor aardgas. De waarde voor GASELWEST wordt gedeeld door het gemiddelde voor een Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerder (998 892 082,63 euro) om de schalingsfactor te bepalen.

De VREG beslist om een boete op te leggen met i) een vaste component met een basisbedrag van 100.000 euro, indien de niet-naleving van artikel 4.2.13, §1/1 TRDE evenals artikel 4.2.13, §1/1 TRDG op 1 april 2023 nog steeds aanwezig is, evenals met ii) een variabele component met basisbedrag van 1.000 euro, per kalenderdag dat de niet-naleving blijft voortduren na 1 april 2023. De VREG gelooft dat de administratieve boete voldoende hoog is, zodat deze van die aard is dat ze een gemiddelde elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerder daadwerkelijk ertoe kan bewegen om een volledig aan het TRDE en het TRDG conforme implementatie uit te werken, en daarmee de vastgestelde niet-naleving van het TRDE en het TRDG te beëindigen. De afwijking van het minimumbedrag weerspiegelt daarnaast ook de ernst die de VREG toedicht aan de beperkingen die de marktwerking door de niet-naleving worden opgelegd.

Deze administratieve boete wordt, behalve aan GASELWEST, ook aan de negen andere Vlaamse elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders opgelegd. Zij hebben immers de implementatie van marktprocessen allemaal aan Fluvius uitbesteed en hebben zodus allemaal de processen voor informatieve maandwaarden niet geïmplementeerd.

Het boetebedrag wordt als volgt bepaald:

- voor de vaste component:

$$€100.000 \cdot \frac{RAB\ DNB}{RAB\ gemiddelde\ DNB}$$

- voor de variabele component, per kalenderdag:

$$€1.000 \cdot \frac{RAB\ DNB}{RAB\ gemiddelde\ DNB}$$

Voor GASELWEST bekomt men dan een **administratieve geldboete van 165.406,57 euro op 1 april 2023**, indien de niet-naleving van artikel 4.2.13, §1/1 TRDE evenals artikel 4.2.13, §1/1 TRDG op die datum nog steeds aanwezig is, **plus 1.654,07 euro per navolgende kalenderdag** dat de vermelde niet-naleving blijft voortbestaan.

Tijdens de hoorzitting *d.d.* 13 juni 2022 lichtte Fluvius een indicatief implementatietraject toe dat zich uitstrekte tot in 2025. De onder hoofding 3 van deze beslissing gemotiveerd vastgestelde niet-naleving van artikel 4.2.13, §1/1 TRDE en artikel 4.2.13, §1/1 TRDG, evenals de onder deze hoofding toegelichte aard en ernst daarvan, noodzaken uiteraard een veel snellere implementatie dan toen vooropgesteld. De VREG wenst echter het feit dat er een verdere implementatie in het vooruitzicht wordt gesteld die de niet-naleving van de vermelde artikelen in het TRDE en het TRDG zou kunnen beëindigen, evenals het feit dat zo'n implementatie verdere inspanningen vergt door Fluvius en andere marktpartijen, redelijkerwijze in beschouwing te nemen. Daarom opteert de VREG ervoor om de boete pas op te leggen **met ingang van 1 april 2023**. Hoewel de VREG het niet aangewezen acht om de administratieve geldboete vroeger dan die datum te laten ingaan, wenst de VREG hierbij wel te onderstrepen dat het, zoals hoger onder deze hoofding al uiteengezet, in het licht van de huidige energiecrisis wenselijk is dat er al vroeger dan 1 april 2023 een einde komt aan de niet-naleving. De VREG spoort Fluvius dan ook aan om geen verdere tijd te verliezen.

Voor alle duidelijkheid geeft de VREG nog mee dat, indien GASELWEST de in deze beslissing vastgestelde niet-naleving van het TRDE en het TRDG gedeeltelijk resp. geheel beëindigt voorafgaand aan 1 april 2023, de VREG de in deze beslissing opgelegde administratieve geldboete zal heroverwegen resp. niet zal hoeven in te vorderen.

Al het bovenstaande in acht genomen, staat volgens de VREG de boete die in deze beslissing wordt opgelegd, in verhouding met de feiten die eraan ten grondslag liggen. Tevens situeert deze boete zich binnen de vork van 250 euro (minimumbedrag) t.e.m. 250.000 euro (maximumbedrag) per kalenderdag, zoals voorzien in art. 13.3.2 Energiedecreet. Bovendien zal de VREG erover waken dat het totale boetebedrag het – eveneens in art. 13.3.2 Energiedecreet voorziene – plafond niet overschrijdt. Dat wil zeggen dat het totale boetebedrag nooit hoger zal zijn dan 5.000.000 euro of 3% van de omzet die de betrokken overtreder heeft gerealiseerd op de Vlaamse energiemarkt tijdens het laatste afgelopen boekjaar, als dit laatste bedrag lager is.

5. Modaliteiten betaling administratieve geldboete

Zoals gemotiveerd onder de voorgaande hoofding, wordt de administratieve geldboete pas met ingang van 1 april 2023 opgelegd, voor zover op die datum de niet-naleving van de vermelde artikelen in het TRDE en het TRDG nog niet tot een einde is gekomen.

De VREG zal de administratieve geldboete vanaf dan op periodieke, meer bepaald: maandelijke, basis innen. Concreet houdt dit in dat na afloop van elke maand waarin de niet-naleving van de vermelde artikelen in het TRDE en het TRDG blijft voortbestaan een vorderingsdocument aan GASELWEST verstuurd zal worden, met alle benodigde gegevens voor de betaling van de geldboete. Een eerste vorderingsdocument zal dus betrekking hebben op het boetebedrag voor de maand april 2023. Wanneer de niet-naleving door GASELWEST van de vermelde artikelen in het TRDE en het TRDG stopt, volgt er een (laatste) vorderingsdocument m.b.t. het boetebedrag voor de dagen van de (laatst) begonnen maand, tot de datum waarop de niet-naleving is beëindigd.

Na ontvangst van elk vorderingsdocument door GASELWEST, moet het daarin vermelde boetebedrag binnen een termijn van zestig kalenderdagen volledig betaald worden. Bij gebreke van een tijdige betaling van dit bedrag, zal worden overgegaan tot gedwongen invordering, conform art. 13.3.1, §6 Energiedecreet.

6. Beroepsmogelijkheid

Indien GASELWEST een bezwaar heeft tegen de boete die middels deze beslissing wordt opgelegd, dan kan, conform artikel 13.3.1, §4 Energiedecreet, binnen een vervaltermijn van zestig dagen vanaf de kennisgeving van de aangetekende brief waarmee deze beslissing aan GASELWEST wordt gecommuniceerd een beroep worden ingesteld bij de Raad van State. Dit ofwel per post aangetekend verzonden naar de griffie van de Raad van State, Wetenschapsstraat 33 te 1040 Brussel, ofwel ingediend volgens de elektronische procedure.

Het instellen van een beroep bij de Raad van State heeft geen schorsende werking, zodat de betalingstermijn blijft lopen en ook hangende het beroep kan worden uitgevoerd. Het staat echter vrij om, conform art. 17 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State een vordering tot schorsing in te dienen. Dit kan ofwel onmiddellijk bij het instellen van het beroep, ofwel in een later verzoekschrift voordat het auditoraatsverslag wordt neergelegd.

Beschikkend gedeelte

De VREG beslist:

Artikel 1. de blijvende niet-naleving van artikel 4.2.13, §1/1 TRDE evenals artikel 4.2.13, §1/1 TRDG door de opdrachthoudende vereniging GASELWEST, zoals reeds vastgesteld in de ingebrekestelling van 2 juni 2022, te beboeten met een administratieve geldboete zoals bepaald onder artikel 2 van deze beslissing.

Artikel 2. op 1 april 2023 een administratieve geldboete op te leggen aan de opdrachthoudende vereniging GASELWEST van 165.406,57 euro, indien de niet-naleving van de in artikel 1 vermelde bepalingen op die datum nog aanwezig is, plus 1.654,07 euro per navolgende kalenderdag dat de vermelde niet-naleving blijft voortbestaan.

Voor de VREG,

Sint-Joost-ten-Node,

Pieterjan Renier
Algemeen Directeur

BIJLAGEN:

1. Verslag van de hoorzitting *d.d.* 18 december 2020
2. Verweernota Fluvius bij hoorzitting *d.d.* 18 december 2020 en hoorzitting *d.d.* 13 juni 2022
3. Brief VREG *d.d.* 2 juni 2022 i.v.m. de beëindiging van het handhavingstraject dat werd opgestart met de ingebrekestellingen *d.d.* 1 december 2020
4. Verslag van de hoorzitting *d.d.* 13 juni 2022
5. PowerPointpresentatie Fluvius bij hoorzitting *d.d.* 13 juni 2022